

Finansutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 46 och 55 § i inkomstskattelagen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 46 och 55 § i inkomstskattelagen (RP 44/2025 rd): Ärendet har remitterats till finansutskottet för betänkande.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Skattedelegationen har hört

- specialsakkunnig Antti Sinkman, finansministeriet
- konsultativ tjänsteman Satu Rantala, jord- och skogsbruksministeriet
- ledande sakkunnig Lauri Luukkonen, Skatteförvaltningen
- skatteexpert Saara Hietanen, Finnwatch rf
- direktör Timo Sipilä, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
- professor Pekka Nykänen.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Finlands Naturpanel
- Finlands klimatpanel
- Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- WWF Finland.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås ändringar i inkomstskattelagen. Enligt förslaget ändras bestämmelserna om skogsavdrag så att skogsavdragets belopp framöver är högst 75 procent av den skattepliktiga kapitalinkomst av skogsbruk som den skattskyldige under skatteåret har förvärvat från skog som berättigar till skogsavdrag. Därtill föreslås det att skogsavdragets maximibelopp ska vara 75 procent av de sammanräknade anskaffningsutgifterna för skogsfastigheter. Vid uträkning av överlå-

Betänkande FiUB 7/2025 rd

telsevinsten för skog ska till överlåtelsevinsten framöver läggas beloppet av skogsavdraget, dock högst ett belopp som motsvarar 75 procent av anskaffningsutgiften för skogen.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2026 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 2026. Avsikten är att lagen ska tillämpas första gången vid beskattningen för 2026. Bestämmelsen om överlåtelsevinst för skog tillämpas dock första gången först vid beskattningen för 2027.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Utskottet tillstyrker propositionen utan ändringar, men föreslår en precisering i ikraftträdandebestämmelsen.

Allmänt

Skogsavdraget höjs med 15 procent så att det i fortsättningen är högst 75 procent av de sammanräknade anskaffningsutgifterna för skogsbrukslägenheter som den skattskyldige äger vid utgången av skatteåret. Detta väntas bättre än för närvarande motsvara den andel som trädbeståndets värde utgör av skogsbrukslägenhetens marknadsvärde när lägenheten byter ägare i handel mellan oberoende parter.

Det årliga skogsavdragsbeloppet föreslås bli höjt med 15 procent så att det framöver är högst 75 procent av den skattepliktiga kapitalinkomst av skogsbruk som den skattskyldige under skatteåret har förvärvat från skog som berättigar till skogsavdrag. Förslaget gör enligt propositionen det möjligt att i beskattningen dra av anskaffningsutgiften för trädbeståndet tidigare än i dagsläget, vilket har betydelse i synnerhet för skattskyldiga som har förvärvat avverkningsmogna skogar och som har för avsikt att sälja virke kort efter förvärvet av skogsbrukslägenheten. Det är också tydligare att båda de procenttal som hänför sig till skogsavdraget är lika stora, liksom tidigare, står det i propositionen.

Vid överlåtelse av en skogsfastighet som ingått i beräkningen av skogsavdragsgrunden läggs beloppet av det avdragna skogsavdraget till överlåtelsevinsten för fastigheten. Genom detta förhindras att anskaffningsutgiften för skogsbrukslägenheten dras av en gång till i beskattningen av överlåtelsevinsten. Också i fråga om detta föreslås det att procentandelen i bestämmelsen höjs till 75 procent.

I propositionen föreslås det att skogsavdragsyrkandet ska framställas innan beskattningen för skatteåret har slutförts. I propositionen hänvisas det till problem som förekommit i samband med beskattningen av överlåtelsevinst i situationer där skogsavdragsyrkanden har framställts retroaktivt.

Betänkande FiUB 7/2025 rd

Konsekvenser för de offentliga finanserna

Åren 2021—2023 har cirka 16 000 fysiska personer, dödsbon eller sammanslutningar årligen yrkat på skogsavdrag i skattedeklarationen för skogsbruk, uppges det i propositionen. År 2023 var det genomsnittliga skogsavdraget cirka 16 000 euro. I dessa siffror ingår inte samfällda förmåner.

Den föreslagna ändringen beräknas öka det årliga skogsavdragets totala belopp med cirka 100 miljoner euro och minska inflödet av kapitalinkomstskatt med cirka 31 miljoner euro samt inflödet av samfundsskatt med cirka en miljon euro. Ändringen minskar således statens skatteintäkter med sammanlagt cirka 32 miljoner euro per år. Utfallet av samfundsskatteintaget kommer av samfällda skogar som är samfällda förmåner. Effekten på kommunernas skatteinkomster har bedömts bli liten.

Den föreslagna ändringen höjer skogsavdragets maximibelopp per skatteår och höjer också skogsavdragsgrunden från 60 till 75 procent. I propositionen bedöms det att en höjning av skogsavdragsgrunden till 75 procent ökar de gamla skogsavdragsgrunderna med cirka 991 miljoner euro. Åren 2019—2023 har skogsavdragsgrunden ökat med i genomsnitt cirka 202 miljoner euro per år. När skogsavdragsgrunden fortsätter att öka i motsvarande takt, ökar höjningen av skogsavdragsgrunden till 75 procent enligt propositionen den årliga ökningen av skogsavdragsgrunden ytterligare med cirka 51 miljoner euro per år.

En höjning av skogsavdraget kan sporra till ökad avverkning, vilket kan ha negativa konsekvenser för klimatet och för den biologiska mångfalden. Konsekvensernas omfattning har dock inte kunnat uppskattas i propositionen, eftersom det inte finns uppgifter om hur skogsavdraget inverkar på avverkningen.

Avslutningsvis

Syftet med skogsavdraget är att göra det möjligt att dra av anskaffningsutgiften för trädbeståndet i beskattningen, så att utgifterna för inkomstens förvärvande ska kunna dras av från inkomsterna av virkesförsäljningen. I skogsbeskattningen har man strävat efter att ordna avdraget för anskaffningsutgiften för trädbeståndet med ett schablonmässigt skogsavdrag. Beloppet på skogsavdraget ska motsvara den andel av värdet på den förvärvade skogsfastigheten som i genomsnitt kan hänföras till trädbeståndet. På det sätt som beskrivs i propositionen visar Lantmäteriverkets utredningar att i genomsnitt cirka 90 procent av marknadspriset på skogslägenheter består av trädbestånd.

Vid utfrågningen i utskottet fick de föreslagna ändringarna stöd av en del sakkunniga, medan andra motsatte sig dem. Vid utfrågningen har ändringen bland annat ansetts stärka det privata skogsägandets konkurrenskraft i förhållande till andra ägarformer och stödja de skogspolitiska målen. Propositionens konsekvensbedömningar har å andra sidan också ansetts vara bristfälliga och det har ansetts osäkert hur målen ska nås. Dessutom har det uttryckts oro över propositionens konflikt med miljömålen och det har efterlysts en omsorgsfull bedömning av miljökonsekvenserna. Vid utfrågningen framfördes också skogsavdragets förhållande till skattefriheten vid generationsväxlingsöverlåtelse och den permanenta skatteförmån som denna medför.

Betänkande FiUB 7/2025 rd

Sammantaget sett anser utskottet att de föreslagna ändringarna behövs och är angelägna. Målet är att uppmuntra skogsägarna att bedriva ett aktivt skogsbruk och trygga skogsindustrins tillgång på råvirke. I och med höjningen närmar sig skogsavdraget den marknadsbaserade prisbildningen.

Sakkunniga har också fäst uppmärksamhet vid skattenivån för inkomster från virkesförsäljning och ansett att den blir låg efter skogsavdraget och företagaravdraget. Till denna del konstaterar utskottet rent allmänt att man vid beräkningen av skattenivån för inkomst också måste beakta utgifterna för inkomstens förvärvande. Skattenivån kan inte beräknas enbart utifrån bruttoinkomsterna. Syftet med skogsavdraget är att göra det möjligt att dra av anskaffningsutgiften för trädbeståndet i beskattningen.

Utskottet föreslår en teknisk precisering i lagens ikraftträdandebestämmelse.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Finansutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 44/2025 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

Lag

om ändring av 46 och 55 § i inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i inkomstskattelagen (1535/1992) 46 § 8 mom. och 55 § 2 och 4 mom., sådana de lyder, 46 § 8 mom. och 55 § 2 mom. i lag 1085/2008 samt 55 § 4 mom. i lag 896/2001, som följer:

46 §

Uträkning av överlåtelsevinst

Vid uträkning av överlåtelsevinsten för skog ska till överlåtelsevinsten läggas beloppet av skogsavdrag som har gjorts med stöd av 55 §, dock högst ett belopp som motsvarar 75 procent av anskaffningsutgiften för skogen.

Betänkande FiUB 7/2025 rd

55 §

Skogsavdrag

Skogsavdraget utgör högst 75 procent av den skattepliktiga kapitalinkomst av skogsbruk som den skattskyldige under skatteåret har förvärvat från skog som berättigar till skogsavdrag. Summan av de skogsavdrag som den skattskyldige har gjort för skatteåret och för tidigare skatteår minskad med det belopp som med stöd av 46 § 8 mom. har lagts till den skattepliktiga överlåtelsevinsten för skog får inte överstiga 75 procent av de sammanräknade anskaffningsutgifterna för de skogar som den skattskyldige äger vid utgången av skatteåret och som berättigar till skogsavdrag.

Skogsavdrag görs på yrkande av den skattskyldige. Yrkandet ska framställas innan beskattningen för skatteåret har slutförts och i samband med yrkandet ska det läggas fram en utredning om att förutsättningarna för avdraget uppfylls. Skogsavdraget under ett skatteår ska uppgå till minst 1 500 euro.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för 2026. Lagens 46 § 8 mom. tillämpas dock första gången först vid beskattningen för 2027.

Betänkande FiUB 7/2025 rd

Helsingfors 6.6.2025

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Markus Lohi cent
vice ordförande Saara Hyrkkö gröna
medlem Markku Eestilä saml
medlem Timo Heinonen saml
medlem Jari Koskela saf
medlem Mika Lintilä cent
medlem Martin Paasi saml
medlem Joona Räsänen sd
medlem Hanna Sarkkinen vänst
medlem Sari Sarkomaa saml
medlem Sami Savio saf
medlem Ville Valkonen saml
medlem Pia Viitanen sd
medlem Ville Vähämäki saf
ersättare Inka Hopsu gröna
ersättare Janne Jukkola saml
ersättare Lauri Lyly sd
ersättare Laura Meriluoto vänst
ersättare Anders Norrback sv
ersättare Jaana Strandman saf
ersättare Peter Östman kd.

Sekreterare var

utskottsråd Tarja Järvinen.

Betänkande FiUB 7/2025 rd
Reservation 1 /sd

Reservation 1 /sd

Motivering

Enligt regeringens förslag ändras inkomstskattelagens bestämmelser om skogsavdrag så att skogsavdragets belopp framöver är högst 75 procent av den skattepliktiga kapitalinkomst av skogsbruk som den skattskyldige under skatteåret har förvärvat från skog som berättigar till skogsavdrag. Därtill föreslås det att skogsavdragets maximibelopp ska vara 75 procent av de sammanräknade anskaffningsutgifterna för skogsfastigheter. Vid beräkningen av överlåtelsevinsten för skog ska skogsavdragsbeloppet härefter läggas till överlåtelsevinsten.

Den föreslagna ändringen beräknas öka det årliga skogsavdragets totala belopp med cirka 100 miljoner euro och minska inflödet av kapitalinkomstskatt med cirka 31 miljoner euro samt inflödet av samfundsskatt med cirka en miljon euro. Ändringen minskar således statens skatteintäkter med sammanlagt cirka 32 miljoner euro per år. Propositionens uppskattning av skatteinkomstbortfallet är en nedre gräns och de faktiska förlusterna blir sannolikt större. Det beror på att ökningen av skogsavdraget gör det möjligt att utnyttja avdraget också retroaktivt från och med 1993, om den skattskyldige har utnyttjad avdragsgrund.

Med beaktande av det nuvarande marknadsläget torde den sänkta beskattningen av försäljningsinkomster av skog från och med 2026 öka incitamenten att avverka mer skog.

Skogsavdraget är en skattesubvention till skogsägarna. Efter reformen lindras beskattningen av försäljningsinkomster av skog till 8—11 procentenheter av den allmänna kapitalinkomstskatten (30—34 %) för dem som får avdraget.

Sedan 2019 har priserna på skog stigit med cirka 40 procent, vilket innebär att skattesubventionen går till skogsägare som äger värdefull skog.

En höjning av skogsavdraget kan alltså ytterligare sporra till ökad avverkning, vilket kan ha negativa konsekvenser för klimatet och för den biologiska mångfalden.

I regeringens egna dokument medges att propositionen utvidgar och förvärrar det kända kryphålet i beskattningen, som består av en kombination av skogsavdrag och lättnad för generationsväxling: ”I rättslitteraturen har det framförts att slutresultatet när dessa två bestämmelser kombineras skulle vara ett kryphål i skattesystemet”. Genom denna proposition korrigerar regeringen inte missförhållandet utan utvidgar det.

SDP anser att en skattelättnad på över 30 miljoner euro för skogsägarna är ogrundad i ett läge där Finland skuldsätter sig rekordsnabbt. Propositionen har inte motiverats på ett förnuftigt sätt. Vi vill också åtgärda kryphålet i fråga om förvärv utan vederlag, för det är orättvist och inkonsekvent.

Betänkande FiUB 7/2025 rd
Reservation 1 /sd

Vi ställer oss bakom målet att uppmuntra skogsägarna att bedriva ett aktivt skogsbruk och trygga skogsindustrins tillgång på råvirke. För närvarande förverkligas detta redan på marknadsvillkor, och vi kan inte vänta oss att marknadsläget förändras i en negativ riktning för skogsägarna.

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen förkastar lagförslaget.

Helsingfors 6.6.2025

Joona Räsänen sd
Lauri Lyly sd
Pia Viitanen sd

Betänkande FiUB 7/2025 rd
Reservation 2 /gröna och vänst

Reservation 2 /gröna och vänst

Motivering

Regeringen föreslår att inkomstskattelagen ändras så att skogsavdraget i fortsättningen är högst 75 procent av den skattepliktiga kapitalinkomst av skogsbruk som den skattskyldige under skatteåret har förvärvat från skog som berättigar till skogsavdrag. Dessutom ska skogsavdragets maximibelopp vara 75 procent av de sammanlagda anskaffningsutgifterna för skogsfastigheter. I propositionen höjs skogsavdraget med 15 procentenheter.

Propositionsmotiven är exceptionellt svaga och propositionen är förknippad med många problem både med tanke på de offentliga finanserna och Finlands klimat- och naturmål. Det är inte på något sätt motiverat att höja skogsavdraget i en situation där virkespriset är rekordhøgt. Frågor som gäller virkestillgången avgörs för närvarande på marknadsvillkor, vilket är kostnadseffektivt med tanke på de offentliga finanserna.

Det är problematiskt att man vid beredningen av propositionen inte grundligt har bedömt ändringens konsekvenser för naturen och klimatet. I propositionen konstateras det dock att en höjning av skogsavdraget kan leda till ökad avverkning. Det är uppenbart också utifrån sakkunnigutfrågningen. Propositionen står således i allvarlig konflikt med Finlands klimatlag och klimatneutralitetsmål. Ett tilläggsincitament till avverkningar kan inte på något sätt anses godtagbart i en situation där uppnåendet av klimatförpliktelserna inom markanvändningssektorn och det nationella klimatneutralitetsmålet tvärtom förutsätter att avverkningsvolymerna minskas.

Också med tanke på den biologiska mångfalden är propositionen förknippad med problem. Finland har förbundit sig att stoppa förlusten av biologisk mångfald före 2030, både nationellt och genom internationella avtal. Skyddet av skogar med høgt naturvärde är fortfarande mycket bristfälligt i Finland. De här skogarna har ofta rikligt trädbestånd. Höjningen av skogsavdraget ökar incitamenten att genomföra slutavverkning i skogar som tvärtom bör skyddas.

Höjningen av skogsavdraget minskar statens skatteinkomster, det vill säga försvagar de offentliga finanserna med minst 32 miljoner euro. Det är fråga om en nedre gräns, dvs. summan kan bli ännu högre. Det är fråga om en skattesubvention för en relativt liten grupp finländare som egentligen inte behöver det. Det är ett obegripligt värdeval i en situation där regeringen har riktat omfattande nedskärningar mot de fattigaste finländarna och tänker gallra bland andra skatteavdrag och på så sätt försämra exempelvis lärarnas ekonomiska ställning. Propositionen strider också helt mot regeringens mål att stärka de offentliga finanserna. I stället för att försvaga skattebasen bör vi stärka den.

I stället för att öka skogsavdraget föreslår vi att skogsavdragets maximibelopp sänks till 50 procent. En sänkning är motiverad både med tanke på klimat- och naturmålen och de ekonomiska målen. Sänkningen av skogsavdraget skulle uppmuntra till att öka virkets förädlingsvärde. Dessutom ökar det statens skatteinkomster och stärker läget i de offentliga finanserna.

Betänkande FiUB 7/2025 rd
Reservation 2 /gröna och vänst

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen godkänner lagförslaget enligt betänkandet, men 46 och 55 § med följande ändringar. (Reservationens ändringsförslag)

Reservationens ändringsförslag

46 §

Uträkning av överlåtelsevinst

Vid uträkning av överlåtelsevinsten för skog ska till överlåtelsevinsten läggas beloppet av skogsavdrag som har gjorts med stöd av 55 §, dock högst ett belopp som motsvarar 50 procent av anskaffningsutgiften för skogen.

55 §

Skogsavdrag

Skogsavdraget utgör högst 50 procent av den skattepliktiga kapitalinkomst av skogsbruk som den skattskyldige under skatteåret har förvärvat från skog som berättigar till skogsavdrag. Summan av de skogsavdrag som den skattskyldige har gjort för skatteåret och för tidigare skatteår minskad med det belopp som med stöd av 46 § 8 mom. har lagts till den skattepliktiga överlåtelsevinsten för skog får inte överstiga 50 procent av de sammanräknade anskaffningsutgifterna för de skogar som den skattskyldige äger vid utgången av skatteåret och som berättigar till skogsavdrag.

Skogsavdrag görs på yrkande av den skattskyldige. Yrkandet ska framställas innan beskattningen för skatteåret har slutförts och i samband med yrkandet ska det läggas fram en utredning om att förutsättningarna för avdraget uppfylls. Skogsavdraget under ett skatteår ska uppgå till minst 1 500 euro.

Betänkande FiUB 7/2025 rd
Reservation 2 /gröna och vänst

Helsingfors 6.6.2025

Saara Hyrkkö gröna
Hanna Sarkkinen vänst
Inka Hopsu gröna
Laura Meriluoto vänst